

SZARVASI UJSÁG

Független politikai napilap

Előfizetési árak:
Negyedévre 4.50 P, egy hónapra 1.50 pengő
Lapzárta éjjel 1 órakor.

Felelős szerkesztő:
Dr TOKAY LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZARVAS, SZENT ISTVÁN U. 74. SZÁM.
Telefonszám: 6.

Amerikában három napos bankmoratóriumot léptettek életbe

Roosevelt hivatalbalépésének idejére a bankzsigalmak megnyugtatósára háromnapos bankmoratóriumot léptettek életbe. A bankmoratóriumról azonban más hírek is terjednek el, melyek szerint Amerika az arany-alap elhagyására törekszik. Ezt a hírt azonban hivatalos körök megcáfolták sőt a legújabb jelentések szerint Amerika leghatározottabban állást foglalt a dollár mellett.

Választás lesz nemsokára a nagylaki kerületben

A képviselőház folvosóján arról beszéltek, hogy dr. H. J. Imre országgyűlési képviselő az OKH ügyvédje lesz s mint ilyen, összeférhetetlen helyzetbe kerül, lemond a nagylaki mandátumáról.

A nemzeti egység pártja hírszerint a kerületben dr. Antal István miniszteri tanácsost, a sajtóosztály főnökét léptetné fel. Személyére való tekintettel az ellenzék esetleg nem állít ellenjelöltet, mert a sajtófőnök eddigi működésével a lehetőség határain belül a legpáratlanabban intézte felelősségteljes ügykörét.

Amennyiben ezek a híresztelések helytállóak, a sajtófőnök utódjául Dorner Aurel miniszteri tanácsost, vagy Lingauer Albin országgyűlési képviselőt emlegetik.

Benes megcáfolta a kisántánt egyezményt

Híre jött, hogy a kisántánt államok között egyezmény jött létre, amely szerint orosz-román háború eselén Magyarországot a kisántánt államok megszállják. Ezt az állítást Csehország részéről Benes cáfolta meg, amely szerint az egész feltevést ostobaságnak nevezte. Benes cáfolatában foglalkozott a német önellátási törekvéseivel, amelyek érzékenyen érintik Csehországot. Ez a törekvés csak a középerupai gazdasági szerkezet megváltozására vezetne, amely megegyezések útján jönne létre. A gazdasági viszonylatok is kiépíthetők és Csehországnak csak két agrárállamnak lenne nehéz a megegyezése.

Folytatni fogja a kormány a sziktalaj javítási akciót

Ismeretes, hogy Kállay földművelési miniszter egy rendeletet adott ki, amelyben közli a kormány azon elhatározását, hogy a sziktalajjavítási akciót, amelyet 1928-ban folytattak az 1933-ik évben is folytatni kívánják. Mindazokat a kedvezményeket tehát, amelyeket a mész-szegény szikes földek birtokosai a múltban élveztek, a folyó évben is nyújtani fogják minden jo-

gos igénylőnek. E végből felhívja a földművelési miniszter mindazokat a gazdákat, akik a kedvezményeket s a segítséget igénybe akarják venni. A rendelet értelmében ez év május 1-éig jelentkezzenek a városi vagy községi előjáróságnál s ugyanott jelentsék be a megjavítani szándékolt szikes földek területét katasztrális holdakban.

Teljesen kifosztották egy tótkomlói gazda lakását

A tótkomlói csendőrség már napok óta egy páratlan vakmerőséggel végrehajtott betörés ügyében nyomoz.

A betörés egy tótkomlói gazdálkodónál Sovány Mártonnál történt. Soványék állandóan birtokukon tartózkodnak s csak a piacra szoktak a faluba bejönni. Mikor a héten a hétfői piacra bejöttek, elrökönyödve látták, hogy lakásukat kifosztotta valaki. Azonnal értesítették a csendőrséget, mely erélyes nyomozást kezdett s megállapította, hogy a betörők álkulccsal felnyitva a lakást,

igen sok értékes dolgot vittek el, többek között 4 dunnát, 5 párnát, 3 öltözet női ruhát, 2 darab télikendőt és 30 darab zsebkendőt, több férfi inget, azonkívül sok más értékes holmit. A csendőrség feltevése szerint a betörést oly személy, vagy személyek követték el, akik a viszonyokkal ismerősök s tudták, hogy Soványék állandóan a tanyán tartózkodnak.

A csendőrség továbbfolytatja a nyomozást ez ügyben, amelyben a Sovány családot 600 pengő kár érte.

Nagy közönség előtt nagy sikerrel játszott tegnapi hangversenyén a Szarvasi Szimfonikus Zenekar

Tegnap este tartotta a szarvasi zenekarvelők szimfonikus társasága második zenekari hangversenyét. Az Árpád színház nagyteremében teljesen betöltötte a zenekedvelő közönség, amely minthéig feszült figyelemmel hallgatta a kitűnően előadott zeneszámokat. Valóban figyelemre méltó ez az eredmény, amelyet ez a zenekar rövid fennállása alatt felmutat. Fejlődése gyors tempóban halad előre, Havranek karnagy erélyes kezzel dirigál, de munkáját megkönnyíti a tagok odaadó lelkesedése is.

Bevezetőt orosz tván szerkesztő mondott, majd Weber Operon nyitányát intonálta nagyszerűen a zenekar. Mozart D-moll zongoraversenyét Jankujné Bán Piroška adta elő zenekari kíséret mellett tökéletes tudással. Majd Haydn Militár szim-

fóniájában gyönyörködhetett a hallgatóság.

Ezután Köszegi Ferenc operaházi tag énekelt Gneg és Kacsóh műveiből nagy tudással. Privler Gyula zongoraművész kísérte. Ezután Mozart Szerenáda következett, majd Saint-Saëns Haláltánca, amelyben a hegedűszólist dr. Ribárszky Pál játszotta nagy tetszést aratva. A kitűnő műsort Lindénd Tavasz zongorája és Brahms Magyar tánca fejezte be. A közönség meglehetősen sikerült hangversenyéről.

Női minisztere is lesz Rooseveltnek. Roosevelt elnök Perhás kisasszonyt munkügyi miniszterré nevezte ki. Az amerikai diponáciái állások újból való betöltésére csak később kerül majd sor.

Csendben várja a németység a választás napját

Mint ismeretes Németország ma újra választ. Soha még ilyen bizonytalanság nem volt egy választáson sem — írják a lapok — mint most, amikor a legtovábbra sem lehet következtetni az eredményre. Berlin ma olyan idegromást kelt, mintha semmiféle propaganda sem folyna ott, az egész városra dermedt csend borult. A plakátharc is elűnt, a falakon csak, a horogkeresztesek óriási plakátjai látszanak. A hangulatról tiszta képet nem lehet alkotni. Egy bizonyos, Hitler s vezérkara erőteljesen dolgozik s valószínű, hogy ezúttal döntő, abszolút győzelmet arat.

Egyházművészeti kiállítás Rómában

Az idén szeptember és október havában negyszabásu nemzetközi egyházművészeti kiállítást rendeznek Rómában. Itt először mutatják be a modern egyházművészeti kincseket, a ma élő művészek vallásos irányalkotásait. Magyarország hivatalosan vesz részt a kiállításon. A magyar anyagot az Országos Képzőművészeti Tanács rendezi. Ugron Gábor elnök és egy ötlagu bizottság irányításával.

Harmincmillió beruházási tervet a Balaton vidékére

A Baros Szövetség elnöki tanácsa tegnap tartotta március hívi első ülését. Az adóügyi osztály előadását nagy érdeklődéssel hallgatták. Az elnök bejelentette, hogy ma úclben benyújtja a Szövetéynek 28 milliós balatoni közmunkákra vonatkozó javaslatát. Ez kitérjed a balatoni utak, mólók építésére, vízvezetékek és a balatonaligai vasútvonal úszéépítésére. A közel 30 milliós közmunka minden megtehelés nélkül volna végrehajtható.

A Szarvasi Ujság hirszolgálat pontossága és megbízhatósága

A tavaszi ló és haszonállatok vizsgálatának helye és ideje

A földmivvelésügyi miniszter rendelete alapján megejtendő tavaszi ló és haszonállatok vizsgálatát Szarvas községben az alant megjelölt helyen és időben fogják megtartani: Március 6-án 8—11 óráig a csabai uton, a Klenk tanya mellett. 12—1-ig a Csabai-uti iskolánál. 2—3-ig a Valach tanyánál. Március 7-én; 8—11-ig a Berényi uton az Örményzugban, a Ruzicska-tanyánál, 1—2-ig a Maginyecz iskolánál. 2—3-ig Ujdécs sarkán. Március 8-án: 8—10-ig endrődi uton a Szlovák-iskolánál. 3—4-ig Halásztelken a Melis-tanyánál. Március 9-én. 9—12-ig a Vásártéren. 1—2-ig a szentesi uton a Kozma-tanyánál. 2—3-ig a szentandrászi uton a Konyecsni iskolánál.

Áldott fantázia! Isten adománya. Kincsek kincse. Mozdonyod állandóan fűtve van a kiválasztottak számára. Hipp-hopp. Egy szempillantás s már messze repítéd utasod. Oda, hová vágya, szeszélye óhajtja, a gazdagot szeszélye, a szegényt vágya szerint. Nem kérsz fúvardíjat senkitől. Mindenkinek olyan kényelmet nyujsz, amilyet akar. Különvonatot is. Mindnet adsz, amit a szem-szaj megkíván. Természetben soha nem lótható, gyönyörű vidéken vezetéd utasod. Szébbnél-szebb regényeket pergetsz le szeméi előtt, az akarat kis rebbenése s az agysejt működésbe hoz Téged. S Te segítesz eszményi világba, eszményi emberek közé. Oda, hol nincs gyűlölet, irigység, szegénység, kapzsiság. Hol nem gyűlölnék azért, mert talán a nyaktendőd kötése nem tetszik s nem áskálódnak ellened ok nélkül. Hol nem vetnek gáncot, mert tenni mersz olyat, ami szép is, hasznos is, de Tőled s nem Tőlük eredt. Hol nem bu'í' el az Eszme hatalomféltésből. S hol az Eszme szent köpenyével nem Bünök igyekeznek takarózni. Ó ragadj el Fantázia s vigyél Oda. K. P.

Apróhírek mindenfelől

A japánok bevonultak Jeh ol városába.

Nobbie a híres olasz sarkutazó, Moszkvában haldokolik.

Laskayt Svájcnak adja ki Ausztria.

A miniszterelnök lovagias elégtételt kért Eckhardt Tibortól.

Roosevelt tegnap letette a hivatali esküt

A Honsz újabb memorandumban kéri a rokkantjavaslat megváltoztatását.

A szegedi Corsó moziban elégett Tóth Ilonka orosházi leány volt.

Bukarestben ma a vasuti műhelyekben megkezdik a munkát a sztrájkolók.

Hamburgban a rendőrség tegnap 120 kommunislavezért vett őrizetbe.

Másfél évi börtönre ítélték a Sideron volt igazgatóját

A francia szociáldemokrata párt két részre szakadt.

Megkezdte működését a békéscsabai mezőgazdasági vegykísérleti állomás.

Ujra megindul a gazdaifjak külföldi csereakciója

Belföldi csereakció is tervbe van véve

A hazai föld iránti szeretetnek abban is kifejezésre kell jutni, hogy annak megművetése több tudással történik, mint eddig. A jelenlegi nehézségi helyzeten kívül erre kényszerít bennünket még az körülmény is, hogy a magyar föld áldása a világválságban csak akkor tud megfelelő áron értékesülni, ha a magyar földműves is alkalmazkodik a fogyasztó igényeihez. Ehhez azonban több tudásra és tapasztalatra van szükség. Sajnos, ezen a téren nagy eltérések mutatkoznak csonka országunk határain belül. Egyes vidékeken fejlettebb a gazdálkodás, mint az ugyanolyan éghajlati és talajviszonyokkal rendelkező szomszédos területen.

A Faluszövetség a fejlett mezőgazdasággal bíró nyugati és északi államok helyes példáját kívánja a csonka hazánkban meghonosítani, midőn ebben az évben első ízben nálunk is megrendezi a gazda- és földműves ifjak belföldi csereakcióját. A cél az, hogy a magyar gazdálkodó ifjak tavasztól az őszi betakarításig a szülői háztól távol fekvő területre menjenek ugyancsak gazdálkodó családokhoz, ahol teljes ellátást kapnának és mint családtag résztvenné az előforduló gazdasági munkákban. Ezen a réven aránylag elenyésző kiadással minden magyar gazdálkodó ifju megismerhetné a buzatermelő alföldi rónaságot, a szép északi hegyvidéket, a Balaton környékét és a kies dunántúli dombos vidéket. Összel pedig gazdasági tapasztalatokkal térne vissza majd a szülői házba.

Akik a külföldi országok fejlett mezőgazdasági viszonyait is meg akarják ismerni, erre szintén alkalmat ad a Faluszövetség. A német földműves szervezetek most érkezett felkérésére a Faluszövetség jelenlegi

igazgatója, dr. Tölgyes István gazdasági tanácsos az általa évekkal ezelőtt sikerrel vezetett gazdaifjusági csereakciót ebben az évben ismét megrendezi.

Hasonló akció lebonyolítása érdekében a Faluszövetség az Olaszországi földműves szervezetekkel is már érintkezésben van.

A csereakcióban résztvevő ifjak mérsékelt vasuti jeggyel a Faluszövetség tisztviselőinek kísérete mellett csoportosan utaznak külföldre, ahol fél évig tartózkodnak és mint az ottani gazdacsaládok tagjai vesznek részt az összes előforduló gazdasági munkákban. Ezen idő alatt díjtalan ellátásban részesülnek. Ugy a belföldi, mint külföldi csereakcióra csak olyan 17 évesnél idősebb ifjak vétetnek fel, akiknek szülei önálló gazdasággal bírnak és egy magyar vagy külföldi csereifju családként való befogadását vállalják. A bejelentések a szülők részéről történnek, de a jelentkezőt ajánlania kell a szülők lakóhelyén lévő Faluszövetségnek, Gazdasági Egyesületnek, vagy Gazdakörben, továbbá a Hangya, vagy Hitelszövetkezetek vezetőségének es ezen kívül a községi előjáróságnak is. A bejelentés alkalmával közlendő a fiú életkora, vallása, iskolai végzettsége, a szülői birtok nagysága, végül az utolsó posta és vasutálló-más.

A belföldi csereakció részvételi díja utiköltség nélkül 8 pengő. Az ifjak beosztási helyükre mérsékelt áru vasuti jeggyel utaznak, amelyet minden résztvevő lakóhelyéről való elindulása előtt maga válthat meg. A németországi csereakció részvételi díja 150 pengő, mely összegben bennfoglaltatik az oda- és visszautazás, valamint az őszi hazatérés alkalmával Berlinben való háromnapos tartózkodás teljes költsége is.

Ebből az összegből a felvétel alkalmával 60 pengő, 90 pengő pedig az őszi hazatérés előtt fizetendő, hasonló költségbe fog kerülni az Olaszországba tervezett elhelyezés is. Az Olaszországból hazatérő ifjak több napot fognak tölteni a nevezetesebb olasz városokban.

Jelentkezési határidő: 1933. évi március 25.

A csereakciók felvett ifjak április hó folyamán utaznak el beosztási helyükre. Beosztások úgy a belföldi, mint a külföldi csereakcióra a Falu Országos Földműves Szövetség címére Budapest, V. Báthory-utca 24. szám alá küldendők. A csereakcióra vonatkozólag minden egyéb felvilágosítást is ugyanott nyerhetnek az érdeklődők.

Ismét két fegyveres tábor lesz Európa

Külföldi lapok sokat foglalkoznak most azzal a kérdéssel, mi lesz ha a leszerelési konferencia újra eredménytelen lesz. Egyesek arról irnak, hogy Európa ismét két fegyveres egymással ellentetes pártra fog szakadni. E fellelésüket azzal magyarázzák, hogy Európában az egész országok között kölcsönös féltékenységek és bizonytalanságok vannak, amelyek ha nem fognak eloszlani, a leszerelési konferenciákat mindegykor meg fogják hiúsítani. S tenyleg az olasz-francia tengereszerződés, Hitler uralomra jutása nagyon elremiti Franciaországot, Lengyelországot és a kisantantot. Olaszország pedig a kisantant megerősítését saját maga ellen irányuló fenyegetésnek tekinti.

A leszerelési konferenciát előkészítő bizottság most azért igyekszik az ellentéteket eloszlani, mert egész biztos, hogy a konferencia eredménytelensége a világgazdasági eretkezetet kudarcot is jelentené.

Anyakönyvi hírek.

Születtek: Stycz Judit leánya Judat, Csaszivan János fiu halvaszületet, Vajgely János fia Mihály, Toth Pal leánya Mária, Radics Emilia fia László, Klenk Jozsef Jenő leánya Irén Zsuzsanna, Liska Mihály fia György, Árvai István fia Mihály, Pljesovszky Erzsébet fia Mihály Antal Minály leánya Erzsébet, Prjevava Erzsébet leánya Erzsébet.

Házasságot kötöttek: Jasák János Uhljar Erzsébettel, Magyar Matyás Vajgel Miriával.

Meghaltak: Závogyán Judit 12 éves, Gilyan Györgyné 51 éves, Reiner Veronika Éva 1 hónapos, Griecsnyik Mihály 71 éves, Stycz Judit 1 napos, özv. Pokomandy Sándorné 89 éves, Borgulya Márton 25 éves, Paulik Pál 10 hónapos, Bartók András 66 éves.

Hirdessen a Szarvasi Ujságban.

Ha eladni, venni akar valamit, ha bérbeadó lakása, földje, szóval bármiféle hirdetni valója van, keresse fel a

Szarvasi Ujság

kiadóhivatalát, ahol azt néhány fillérért bármely napon leközöltetheti a

Szarvasi Ujság

az egész szarvasi járásban közkeveltségnek örvendő és feltétlenül sikert eredményez.

Szarvasi Takarékpénztár

érdekközösségben

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal

Folyósít kölcsönöket földbirtokra, betéteket elfogad jó kamatozásra, bármikori visszafizetésre. Saját termény- és áruraktára mindennemű termény beraktározására a gazdaság rendelkezésére áll és a betárolt terményekre az intézet kölcsönöket folyósít.

Ipar- és Kereskedelem

Rovatvezető: **Tákos Lajos.**

Fogorvosi gyakorlat és fogműves- ipar együttes folytatása.

Arra, hogy a fogorvosi gyakorlat és a fogműves (fogtechnikus) ipar együttes folytatása ügyében a 27.633/1919. V. M. számú rendelet ötödik bekezdésének 2. b. pontja minden kétséget kizáróan kimondja, hogy fogorvos a fogműves ipar keretébe eső munkákat csakis a saját maga által kezelt betegek részére készítheti, egyébként azonban a fogműves ipart nem folytathatja és sem segédei, nem tanoncot nem alkalmazhat.

E rendelkezések szerint tehát fogorvosi gyakorlatot és fogműipart együtt folytatni nem lehet (169.821-1931 K. M.)

Vándoriparengedélyek kiadása.

A 71.103—1925. K. M. számú rendelet mindazoknak lehetővé tette a vándoripari engedély megszerzését, akik 1921. évi július hó 26-ika előtt költöztek Magyarországra és a rendelet kibocsátásáig megtették a magyar állampolgárság elnyerése iránt a szükséges lépéseket. Ezen a korlátozáson túl menni és olyanoknak is lehetővé tenni a vándoripar engedély megszerzésének lehetőségét, akik az említett két feltételnek megfelelni nem tudnak, nem lehet, mert a vándoriparosok a megtelepedett kézművesiparosoktól vonnak el munkakalmat, kézművesiparosaink súlyos gazdasági helyzete pedig egyenesen megkívánja, hogy ez az elvonás mennél csekélyebb mértékű legyen.

Legujabb rendelkezések a fizetési meghagyások kézbesítési díjának felszámításánál.

Az OTI közgyűlése módosította az alapszabályoknak azt a rendelkezését, mely a fizetési meghagyások kézbesítési költségeinek a munkaadók terhére történő felszámítását szabályozza és pedig a következőképpen: Ha a munkaadónak a fizetési meghagyásban megjelölt tartozásánál régebbi keletű tartozása nincsen, vagy a régebbi keletű tartozása öt pengőt meg nem halad, postai költséget (kézbesítési díjat) a munkaadó terhére felszámítani nem szabad.

Ha azonban a munkaadónak a régebbi keletű tartozása az 5 pengőt meghaladja és a fizetési meghagyással kirótt tartozás két pengő, vagy ennél kisebb összeg, méltányosságból csak a közönséges levél mindenkor postai kézbesítési díját kell a munkaadó terhére felszámítani (helyben 10 fillér és vidéken 20 fillér). Ha a munkaadónak régebbi tartozása az öt pengőt, a fizetési meghagyással kirótt tartozása pedig a két pengőt meghaladja, úgy a kézbesítési díjat a munkaadó terhére fel kell és lehet számítani és pedig: 1. ha intézeti közeg útján történik a kézbesítés,

ugy a tértivevényes ajánlott levél mindenkor postakézbesítési díjnak megfelelő összeget (helyben 80 fillér, vidéken 1.20 pengőt.)

Az OTI igazgatósága f. évi január hó 27-én tartott ülésén tárgyalta azokat a panaszokat, melyeket a kormányhoz az a rendelet váltott ki, mely a munkaadói igazolványért 20, a receptért pedig 30 fillér lefizetését követeli a beteg munkavállalótól. Az igazgatóság szótöbbséggel kimondta, hogy felír a belügyminiszterhez aziránt, hogy helyzeretén kívül a szóbanlevő rendeletet.

Beszélgetés egy volt szarvasi öreg színésszel, akit Petőfi Sándor megvert és Bem apó megdicsért

Petőfi Zoltán szarvasi kalandja —

a „világot jelentő deszkák körül“

— A „Szarvasi Ujság“ eredeti tudósítása. —

Vezéry Ödön, a Szolnokon megjelenő „Jász-Nagykun-Szolnokvármegyei Lapok“ 92 esztendőes főtűs szerkesztője 1866-ban Szarvason színészkedett. Itt kereste fel Petőfi Sándor korán elhunyt fia, az akkor 17 esztendőes Zoltán, hogy beprotészáltassa magát vele a társulathoz. A találkozás lefolyását szösz szerint az alábbiakban írta le munkatársunknak Vezéry Ödön:

— Egy kora reggel látogatás zavarta meg a próbára való készülődésemet. A kopogtatás utáni „szabad“ kijelentésemre 17—18 éves, csinos fiatalember lépett be. Oly ismerősnek tetszett, hogy kissé gondolkodtam, ugyan hol láthattam ezt a fiatalembert?

— Jó reggelt! — köszönt rám a korai látogatóm. Vezéry rendező urat keresem.

— Én vagyok az! — feleltem.

Erre a fiatalember bemutatkozott:

— Petőfi Zoltán vagyok.

— Azért volt olyan ismerős. Édesatyjának arcképei, gyermekkori emlékeim, édesatyjával való találkozásom után csaknem felismertem. — Miben lehetek szolgálatára?

Petőfi Zoltán ezonnal rávágta:

— Színész akarok lenni!

— Ugyan mi jut eszébe?

— Ha jól tudom, a társulattól két kezdőszínész eltávozott. Azt hiszem: az egyik helyét pótolhatnám.

— Az nem volna nehéz. De idáig még nem jutottunk. Az ön színészi pályája még sok akadályba ütközik. Ön édesanyjának és nagybátyjának gondnoksága alatt áll. Tanulmányait is be kell végeznie, arra mint színésznek is nagy szüksége van. A színészethez nem elég a hajlandóság, arra még tehetség mellett is hosszas tanulmány szükséges. Édesatyjának sem hozott dicsőséget ez a pálya.

— Mindezt nagyon jól tudom. A költészetben — bár azzal is próbálkozom — kedves atyámat nem közelíthetem meg, de hogy önáló jobb színész leszek, arról már felelni merek.

— Tegyük fel, hogy Önnek igaza lesz. Ezért nem akarom lebeszélni a szándékáról, de mégis jobb volna meggondolni a dolgot. Ha előbb vizsgáit letesz és nagybácsija beleegyezését is megnyeri, — akkor foglalkozhatunk a kérdéssel.

— Engem nem lehet a szándékomtól eltéríteni. Mikor jöjnek el megint, hogy komolyan beszéljünk erről?

— Mindig szívesen látom.

— Hát akkor a mielőbbi viszontlátásra.

— Isten Önnel Zoltán.

Ezzel eltávozott. Szarvason Petőfi Zoltánnal nem találkoztam többé, mert még aznap irtam Kondorosra Petrovics Istvánnak, aki figyelmeztetésemre bejött Csák pusztáról, ahol a Geiszt család gazdaságának az intézője volt. Megköszönte a figyelmeztetésemet, Zoltánt pedig megdorgálta, majd Pokomándi postamestertől, — ahol Zoltán szálláson volt, — magával vitt a pusztára.

A szintársulat Szarvasról a közeli Békéscsabára, majd onnan Debrecenbe távozott. Petőfi Zoltán itt másodszor is jelentkezett nálam, hogy színész akar lenni. Kérése ekkor ezáltal nem tudtam kitérni és szoroztattem. Sajnos, nem sokra mertünk vele. Képessége korántsem igazolla határtalan önbizalmát.

Vezéry Ödön ezután korábbi emlékeiről beszélt.

— Mint fentebb már említettem — mondotta — ismertem Zoltán édesapját, Petőfi Sándort is. Körülbelül 8 esztendőes lehettem, amikor Teleky Edussal, gyermekkori jóbarátommal éktelen lármát csaptunk gróf Teleky Sándor nagybányai kastélyában, ahol akkor történetesen Petőfi Sándor is jelen volt és épen aludt. Ugyáltszik, a mi lármánk verte fel álmából, mert nagymérgesen kijött hozzánk és egy léniával alaposan kiporolta a nadrágunkat. Ha jól emlékszem, ezért be is panasztunk Edus édesanyjánál.

— Petőfi Sándorral való ismerettségem idejére esik Bem apóval való találkozásom is. A Galiciából hazajött Lenkei huszárokat látogatta meg Nagybányán. Az előkelőségek élén gróf Teleky Edus és én huszárházban virágcsokorral fogadtuk. Oda jött hozzánk. Kleine Husaren — mondotta és megveregette az arcunkat. Utána elbicegett a Lenkey huszárok előtt. Lenkey kapitánnyal kezét fogott és csak ennyit mondott neki: „Danke!“ (Köszönöm.)

— Régi, szép napok ezek — fejezte be elbeszélését Vezéry Ödön. Néha már én is úgy gondolok rájuk, mintha csak álmodtam volna őket. Pedig igaz volt, nagyon igaz...

Ne nagyiton

otthon, mert rajzminták nagyítását, kisebbítését és áttervezését olcsón vállalja

VITALIS ILONA

okl. t. iparművész.

A Szarvasi Ujság
hirdetési eredményesek.

A gyümölcsfák téli ápolása

Irtó: **Cserey Lajos**

A rovarok által okozott sebek közül leggyakoribbak a faragó pillének a hernyói által rágott sebek. A nagy faragó (*Cossus ligniperda*) lepkéje szürkésbarna, a hernyója kisujnyi nagyságú, husvörös színű, amely leginkább az idősebb alma és diófákban él. A lepke petéit június—július hónapokban rakja le a kéreg repedései közé, a kikelt hernyók először a kéreg alatt rágják, azután befurakodnak a farészbe s abban keresztül-kasul ujjnyi vastag lyukakat rágják. Egy fában rendszeren több hernyó él, ami ezt a kártevőt különösen veszedelmessé teszi. A kis faragó (*Zenusa aesculi*) lepkéje fehér-fekete pelyekkel tarkázva, hernyója tojásszínsárga, fekete pontokkal, mindig egyenkint és inkább fiatal fáknál vagy idősebb fák fiatalabb ágaitban él. Szaporodása és életmódja egyezik a nagy faragóéval de egy fában csak egy hernyó pusztít. Jelenléte felismerhető a fa alatt található, a menetekből kilótt fűrészporszerű farészecskékről és ürülékről. A hernyót a menetekből vékony, kicsi sodronnyal kihuzhatjuk, vagy ha ez nem sikerül, akkor szénkénegbe áztatott vattát dugunk a menetekbe, a nyílást sárral betapasztjuk s ettől a hernyó elpusztul. A sebet főzött kátránnyal kenjük be.

A téli hernyófészkek, a gyűrűs és gyapjas pille petecsomói, valamint a gyümölcsmumiák leszedését február végéig a törvény értelmében feltétlenül el kell végezni. Külféle téli hernyófészket különböztetünk meg: egy-két száraz levélből álló kis- és több levélből összefonó nagy hernyófészket. Az előbbiben a galagonyapillangó (*Aporia crataegi*), az utóbbiban a sárgafarkú pille (*Euproctis chrysothoea*) apró hernyói telelnek. Ezek a hernyók tavasszal elöbujnak és a fa zöld részét lerágják, ezért tehát idejében le kell szedni és elégetni a hernyófészkeket. Egyidejűleg eltávolítjuk a gyűrűs pille (*Malacosoma neustria*) peteöveit és a vékony ágacskával együtt amelyet ezek körülölelnek. A gyapjas pille (*Lymtria dispar*) a fák törzsének és vastagabb ágainak védeltebb részére rakja sárgás színű, taplószerű petecsomóit, amelyeket szintén le kell szedni és elégetni, mert csak ezáltal kerülhetjük el a tavaszi hernyókártételt.

A gyümölcsfák metszését itt nem tárgyalom, mert ez nagyobb tanulmányt igényel, különben is megfelelő szakkönyvekből mindenki mérheti annyi tudást, mint amennyi neki e téren épen szükséges. Az őszibarackon kívül minden gyümölcsnem termelhető metszés nélkül, csak a koronaritkítást kell a fákon nyugalmi időszakban elvégezni. Az elvadult, sűrű lakorona hátráltatja a gyümölcsképzést és az mindennemű és rendű élőködőnek tanyája. Jó és szép gyümölcs csak akkor fejlődhet a fán, ha azt világosság, nap-

sugár, levegő, nedvesség, melegség bőségesen éri. Minden beteg, roszszul fejlődött és száraz részt el kell távolítani a fa koronájából. Minden olyan ágat, amelyik egy másikra ráfekszik egymást keresztezi, vagy amelyek egymást kölcsönösen horzsolják, többől el kell távolítani. A fa belsejébe nőző agakat is le kell fűrészelni s a fűrészelés folytán támadt roncsolt sebet éles késsel simára kell vágni, hogy az könnyebben begyógyulhasson. A sebeket gyümölcsfakátránnyal — különösen az almafáknál — be kell kenni vékonyan, hogy a vértelű, vagy más kártevő ne üsse fel ott tanyáját.

Egyesek a fák törzsét és vastagabb ágait be is szokták meszelni, ez azonban helytelen, jobb meszelés helyett a kaliforniai lével vagy mészkénfőzettel való permetezés. A kaliforniai permetlé megöli a mohát, zuzmót, a kártevők telelő bábjait és petéit, azonkívül fertőtleníti a törzset. Készítéséről az alábbiakban lesz majd szó.

A kellően megtisztított, megkapart, a téli hernyófészkektől, pilletojás-csomóktól, gyümölcsmumiáktól megszabadított és kellően kiritkított koronájú fákat a rendkívül fontos téli permetezésben kell részesítenünk. A permetezés a legerősebb fegyver a gyümölcsstermesztő kezében a gyümölcsfák ellenségei ellen folytatott harcban. Permetezéssel pusztítjuk el az állati kártevők, főleg a rovarok egész sorát és a különféle gombák oltózia kártételétől is permetezés által óvhatjuk meg a termést.

Rügyfakadás előtt három permetező anyag kerülhet használatra: a gyümölcsfa-karbolineum, a mészkénfőzet és a bordói lé. A gyümölcsfa-karbolineum kizárólag csak gyárilag készült és „dendrin”, „dendra”, „enda” stb. néven kerül forgalomba. Kénes permetező anyag a legolcsóbban házilag főzhető, azonban gyári készítmények is vannak, ilyenek a „su'farol”, „solbar” stb. kolloidális kenkészítmények.

A kénes mészfőzet házilag vasüstben főzhető. Főzését a következő amerikai ösziétel szerint ajánlom: jóminőségű égetett mész 181 kg, kénvirág 365 kg, víz 227 liter. — Ilyen mennyiség főzéséhez 40—50 literes vasüst szükséges, rézüst erre a célra nem alkalmas. Az üstbe bemejünk először a vizet és annak szintjét az üst belső falán megjelöljük. A vizet felmelegítjük kb. 50 C fokig s azután felét egy másik

edénybe visszamerjük. Most a ként tesszük a vízbe és folytonos főzés közben jól péppé gyurjuk s e kénpápbé oltjuk meg a meszet, közben a kimért vizet hozzáöntjük az anyaghoz. A mész oltása közben a víz annyira felmelegedik, hogy forrasnak indul és ettől kezdve folytonos kavargatás közben még 45 percig főzzük, ügyelve arra, hogy az elpárolgott vizet a jelzésig pótoljuk. Vigyázni kell arra is, hogy a foyadék ki ne fusson az erősebb főzés következtében, ezt kevés hideg víz hozzáadásával megakadályozzuk. Az így készült folyadékhoz még ötször annyi, tehát 113 liter vizet öntünk s permetezésre azonnal használhatjuk. Ez a permetező anyag legolcsóbb, mert az adott arány szerint 136 liter folyadék 1:20—2 pengőbe kerül.

A bordói lé készítése általánosabb, téli permetezéshez 100 liter vízhez 2 kg rézgálicot és 4 kg oltott meszet adunk. Mindkettőt külön edényben oldjuk fel s mikor a rézgálic teljesen feloldódott, akkor a meszes vizet keverés közben hozzáöntjük az oldathoz. Ugy a mészkénfőzetből, mint a bordói léből csak annyit készítenünk, amennyit egy nap alatt el tudunk permetezni, mert azontul sokat veszít hatásából.

A gyümölcsfa-karbolineum csak rovarirtó szer, a bordói lé csak gombák ellen használatos, a kénes mészfőzet pedig úgy a gombák okozta betegségek, valamint a rovar kártevők ellen sikerrel alkalmazható.

Nagyobb vértelű fertőzés esetén az almafákat s ha a paizstelű nagyon elszaporodott az alma, körte és szilvafákon, úgy először 2 százalékos bordói lével s azután 15—20 százalékos gyümölcsfa-karbolineummal permetezünk március 1-ig. Ha ezek a kártevők nagyobb mennyiségben nincsenek jelen, azon esetben minden fát az ismeretétől mészkénfőzettel permetezzük meg április 1-ig. A permetezés fagymentes időben történjen és úgy kell a téli locsoló permetezést végezni, hogy a fának minden része erősen megázzon.

A téli permetezés — ha helyesen és jól végezzük — elpusztítja a rovarkártevőket, a gombák áttelelő alakjait, mohát, zuzmát a fáról letisztogat, fertőtleníti a gyümölcsfákat, de csak akkor végzünk tökéletes munkát, ha a permetezést a rügyfakadás után is folytatjuk, mert hisz a kártevők legnagyobb része a terméset ébredésével, a fák virágzása

és növekedése idején jelentkezik.

A gyümölcsfák nyári ápolásáról — annak idején — szintén tájékoztatni fogjuk a gyümölcsstermesztő közönséget.

Simon Gyula

villanyerőre berendezett „HATYU” mosódájában Szarvason:

Gallértisztítás darabonként 12 fill.
Ing, keményre vasalva . 50 fill.
Frakking mosva és vasalva 80 fill.
Továbbá női díszkzimunkák, csipke és kizimunkafüggönyök és egyéb mosható ruhamezők jutányos áron elfogdtatnak.

Szarvas, II., Kossuth-utca
36. szám.

Terményfőzde.

Készárupiac.

Buza 76-os	14:80—15:00
Buza 77-es	15:00—15:40
Buza 78-as	15:20—15:55
Buza 79-es	15:40—15:70
Buza 80-as	15:55—15:90
Rozs	7:80—7:90
Árpa	9:50—9:60
Sörárpa	10:75—13:25
Zab	9:20—9:50
Tengeri	6:45—7:05
Korpa	6:25—6:35

Irányzat tartott

Határidőspiac.

Buza márciusra	14:35—14:40
Buza májusra	14:25—14:28
Rozs márciusra	7:97—7:98
Rozs májusra	8:66—8:67
Tengeri májusra	7:37—7:38
Tengeri júliusra	7:77—7:78

Irányzat: barátságos.

Sertéspiac.

Felhajtás 369 darab.

Elsőrendű uradalmi	1:02—1:06
Szedett, közép	1:04—1:05
Elsőrendű ang. sonka süldő 91	101
Másodrendű „ ”	86—95
Könyvi angol „ ”	80—89
Zsir	1:50—1:55
Szalonna	1:30—1:35

Irányzat vontatott.

Marhavásár.

Felhajtás 765.

Elsőrendű borjú	72—80
Másodrendű borjú	64—71
Harmadrendű borjú	52—63
Másodrendű bárány	30—58

Irányzat lanyha

Tüzifa, kőszén

és mindennemű tüzelőanyag előnyös fizetési feltételek mellett beszerezhető

HOL?

Schlesingernél!

II. ker. Hunyadi-utca 18.

Telefon 97.

Olcsón csak úgy vásárolhat

tüzelőanyagot, ha szükségletét **BUK ADOLF**

piactéri üzletében szerzi be. Legelsőrendű diókoksz! Dorogi, bagjasaljai és ózdi darabos szenek! Gyöngyösi lignitszén, száraz tüzifa aprítva, fűrészelve vagy hasábos. Olcsó tüzifa dorongból aprítva, fenyő léca.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás! Kedvező fizetési feltételek!

Minden tételt saját kocsimmal házhoz szállítok. Telefon 26.

Buk Adolf tüzelő- és szénnagykereskedő.